

TARTALOM

Előszó	11
I. Bevezetés	13
I.1. A keresztény vegyes házasságok kérdésének rövid történeti áttekintése	13
I.2. Lonovics József a magyar és a külföldi történetírásban	18
LONOVICS JÓZSEF ÚTJA A RÓMAI DIPLOMÁCIAI KIKÜLDETÉSIG (1793–1840)	
II. A tanulóévek (1808–1829)	23
II.1. Az élénk és eminens papnövendék	23
II.2. A hivatalnok: „a vallások oly nagy sokszínűségében”	25
II.3. A megfontolt plébános és a nyilvánosság: „Boldogok, akik az ő nyelvök által el nem esnek”	28
III. A kanonok (1829–1834)	31
III.1. Egy káptalani követ jelentései az 1830. évi diétáról	33
III.2. A tanár	37
III.3. Egy diplomata közelében	39
III.3.1. A főispán mellett	39
III.3.2. „Csak nékem, és az új prágai Érseknek jutott audientia Schrönbrunba”	43
III.4. A politikus: az 1832–36. évi diétán	45
III.4.1. Az egri káptalani követ Kossuth Lajos tudósításaiban: „amit a törvény nem tilt, azt tenni szabad”	45
III.4.2. A közélet a magánlevelekben	51
III.4.3. Az aktív politikus	54
IV. A püspöki kinevezés: jutalmazás vagy fegyelmezés?	58
IV.1. A püspöki kinevezés	58
IV.2. Éles elme, előrelátás, politikai jártasság	62
V. A püspök: az eretnekségtől Róma sűrgetéséig (1834–1839)	66
V.1. Néhány adat a reformkori Csanádi Egyházmegyéről	66
V.1.1. Az eretnek főpap	69
V.2. „Utazási naplók”	73
V.3. A bátor és energikus főpap	80
V.3.1. Iskola	81
V.3.2. Unió	84
V.3.3. Nemesítés és birtokszerzés	86
V.4. Diszpenzációs ügyek: szokás helyett jog és fegyelem	88

VI. Szakrális térben: Lonovics József prédikációi	93
A DIPLOMATA 1840–41-BEN	
VII. A késő jozefinista egyházpolitika a <i>Mirari vos</i> és a <i>Singulari nos</i> enciklikák árnyékában (1830–1840)	103
VII.1. A magyar katolikus egyház és az Apostoli Szentszék közötti kapcsolatok szüneteltetése	103
VII.2. Lamennais, Lacordaire és Montalembert katolicizmusa	105
VII.3. Az egyetemes katolicizmus öntudatra ébredése	108
VII.3.1. A magyar katolikus politikai újságírás kezdetei: <i>Magyar Szion/Sion</i>	111
VIII. Metternich államkancellár egyházpolitikai tervei: kormányzati érdek és a lelkiismereti szabadság	117
VIII.1. Tárgyalások Bécsben	117
VIII.2. Útmutatások a <i>Palazzo Venezia</i> számára	119
VIII.3. „Melynek kimenetelét egész mivelte Europa feszült figyelemmel kíséri” – a nemzetközi sajtóvisszhang I.	122
IX. A vallásügy az 1839–40. évi országgyűlésen és az Apostoli Szentszék	126
IX.1. Az egységes politika kialakítása	126
IX.2. <i>Országgyűlési Tudósítások</i> a pápai állam részére	129
IX.3. Hírek Magyarországról	138
IX.3.1. A magyar főpapi beszámolók	139
IX.3.2. „A szeretetnek mértéke az önszeretet”: vallásügyi viták és nunciusi jelentések az országgyűlésről	141
IX.3.3. A magyar ügy Rómában: „ezért elmentem a könyvtárba”	151
IX.4. A kormányzati kiküldetés: kinek a nevében, kinek a pénzén, és mi a cél?	154
X. A magyar diplomata	160
X.1. Kormányzati információk	160
X.2. Nunciusi információk	163
X.3. Pápai információk	166
XI. Tárgyalások Rómában	169
XI.1. „Küldetésem eredetéről s céljáról”	171
XI.2. A kancelláriai publicista	175
XI.3. A tárgyaló felek	180
XI.3.1. A véleménynyilvánítás joga	184
XI.3.2. Főpapi sajtófigyelés	186
XI.4. Lelkiismereti kérdések	188
XI.5. Nyitás a kiegyezés felé	192
XI.6. A „keleti ravaszság” és a „rossz szándékú propaganda”	198
XI.6.1. A Rómáig visszhangzó magyar sajtó. I.: <i>Pesti Hirlap</i>	201
XI.6.2. A Rómáig visszhangzó magyar sajtó. II.: <i>Sion</i>	204
XI.6.3. Egy katolikus kiadványról: „Szabad hazában, szabad nemzetek között működő szabad egyház”	206
XI.7. Az iskolázottság hiánya és a női érzelmek szerepe	210

TARTALOM

XI.8. Római összegzés	213
XI.9. „A külföldi hírlapok vizsga szemekkel kísérik” – a nemzetközi sajtóvisszhang II.	215
XII. Eredmények	218
XII.1. Egy diplomata naplója	218
XII.2. A római dokumentumok után: a polgári házasság és a szabad szülői megegyezés terve	222
XII.3. 1843–44. évi országgyűlés: női lelkiismeret, szabad egyház szabad államban	225
XII.4. Szabad kommunikáció	229
XII.5. Szabad oktatás	231
XII.6. <i>Collegium Germanicum et Hungaricum</i>	234
XII.7. Missziók	238
XII.8. A második Lonovics-kiküldetés terve	240
XII.9. Kiadványok a katolikus autonómiáról	245
XII.10. A magyarországi engedmény kiterjesztése: az interkonfessionális törvény	248
XIII. Kitekintés	252
XIV. Összegzés: „lelke mélyén szabad röptű szellem”	256
XV. Források és szakirodalom	260
XV.1. Levéltári és kéziratos források	260
XV.2. Kiadott források	263
XV.3. Szakirodalom	267
XVI. Képjegyzék	285
XVII. Névmutató	288
XVIII. Képmelléklet	I

